

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 199/03-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. októbra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., t. č. ÚVV, Ž., zastúpeného advokátom JUDr. M. V., Č., vo veci porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Ntv II 53/03 zo 14. mája 2003 o predĺžení väzby a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 11. júla 2003 doručené podanie M. K. (ďalej len „sťažovateľ“), t. č. ÚVV, Ž., zastúpeného advokátom JUDr. M. V., Č., označené ako „Návrh na začatie konania o ústavnej sťažnosti fyzickej osoby podľa § 49 a nasledujúcich zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov“ s prílohami. Z jeho obsahu o. i. vyplynulo, že sťažnosť smeruje proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. Ntv II 53/03 zo 14. mája 2003, ktorým mu bola

podľa § 71 ods. 2 Trestného poriadku predĺžená väzba do 17. decembra 2003. Podľa sťažovateľa najvyšší súd týmto uznesením porušil jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), hoci: „*Uznesenie o predĺžení väzby odôvodnil tým, že formálne podmienky uvedené v § 71 ods. 3 a ods. 4 Tr. por., ako aj materiálne podmienky obsiahnuté v § 71 ods. 2 Tr. por. na predĺženie trvania väzby boli v mojom prípade splnené. Som trestne stíhaný pre obzvlášť závažný trestný čin (§ 41 ods. 2 a § 62 Tr. zák.), preto je možné predĺžiť u mňa lehotu trvania väzby až do jej celkového trvania piatich rokov. Ďalej Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí uvádza, že je však potrebné zvážiť nevyhnutne potrebnú dobu a tá je závislá od predpokladanej dĺžky ďalšieho konania, s prihliadnutím na úkony a dôkazy, ktoré bude potrebné vo veci ešte vykonať. S ohľadom na rozsah doplnenia dokazovania vo veci nariadeného najvyšším súdom, za primeranú, nevyhnutne potrebnú dobu predĺženia lehoty trvania mojej väzby možno považovať dobu siedmich mesiacov, teda do 17. 12. 2003, dokedy je možné predpokladať skončenie trestného stíhania*“, pričom „*Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Ntv II 53/03 zo 14. 5. 2003, ktorým bola predĺžená moja väzba do 17. 12. 2003 je konečné, nemožno proti nemu podať žiaden opravný prostriedok a právoplatnosť nadobudlo 14. 5. 2003.*“

V odôvodnení svojej sťažnosti, v ktorej namietal porušenie čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 50 ods. 2 ústavy, sťažovateľ uviedol:

„*Ústava Slovenskej republiky tvorí jeden celok a preto zásah do práva na osobnú slobodu nemožno ospravedlňovať len so zreteľom na jej článok 17. Podmienkou ústavnosti väzby je aj jej súlad s článkom 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý, proti komu sa vedie trestné konanie považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. Ústavný príkaz zlaďiť trestnoprocený inštitút väzby so zásadou prezumpcie neviny v konkrétnom prípade vyžaduje, aby väzba skutočne trvala len po nevyhnutnú dobu.*

Nevyhnutnosť doby trvania väzby, ktorá sa musí posudzovať v každej veci podľa jej osobitných okolností, nemožno stotožňovať so zákonnými lehotami ustanovenými v § 71 Trestného poriadku, na ktoré možno väzbu v prípravnom konaní a v konaní pred súdom

predĺžiť. Základný princíp, že väzba má trvať len nevyhnutnú dobu vyjadruje kvalitatívne iný limit, než je zákonný limit, do ktorého môže byť väzba maximálne predĺžená.

Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Ntv II 53/03 zo 14. 5. 2003, ktorým bola predĺžená moja väzba do 17. 12. 2003 došlo k porušeniu citovaných ústavných práv, nakoľko požiadavka, aby vzhľadom na všetky okolnosti prípadu trvania väzby neprekročilo nevyhnutnú dobu, nebola v tomto prípade zo strany Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rešpektovaná.

Podľa § 71 ods. 2 Tr. por. väzba v konaní pred súdom spolu s väzbou v prípravnom konaní nesmie trvať dlhšie ako dva roky. Ak nebolo možné pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie v tejto lehote skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, môže o ďalšom trvaní väzby na nevyhnutne potrebnú dobu rozhodnúť najvyšší súd, a to aj opakovane. Celková doba trvania väzby nesmie presiahnuť tri roky a pri obzvlášť závažných trestných činov päť rokov.

V mojom prípade nejde o takýto predpokladaný prípad a rozhodne mojím prepustením na slobodu nehrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania.“

Na základe uvedeného sťažovateľ požiadal, aby ústavný súd v jeho veci nálezom rozhodol takto:

„Predĺžením väzby u sťažovateľa do 17. decembra 2003 uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Ntv II 53/03 zo 14. mája 2003 došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa na osobnú slobodu upravených v článku 17 ods. 2, ods. 5 a článku 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Ntv II 53/03 zo 14. mája 2003 sa zrušuje a sťažovateľ sa prepúšťa z väzby na slobodu.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy s účinnosťou od 1. januára 2002 oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú

porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených buď v ústave, alebo v medzinárodnej zmluve o ľudských právach, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd. Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach, ako aj ich zákonom predpísané náležitosti sú upravené v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie niektorej z nich má za následok odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona.

Osobitne sa zameral na posúdenie opodstatnenosti jeho sťažnosti, pričom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, podľa ktorej: „Súdy v Slovenskej republike pôsobia na základe Ústavy Slovenskej republiky a zákonov, čiže na základe právneho poriadku Slovenskej republiky a sú teda povinné rozhodovať na základe aplikácie noriem tohto právneho poriadku alebo noriem, ktorých použitie tento právny poriadok zvlášť umožňuje“ (III. ÚS 64/00), v dôsledku čoho: „Do pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne“ (I. ÚS 24/00, I. ÚS 15/01, III. ÚS 53/02, IV. ÚS 30/03). V takýchto prípadoch preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti skúma, či postup označeného orgánu štátu nebol svojvoľný, zjavne neodôvodnený alebo nerešpektujúci ustanovenia platného právneho predpisu, pretože takéto skutočnosti pravidelne signalizujú možnosť porušenia základného práva sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné zisťovať po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie.

Z tohto hľadiska ústavný súd posúdil sťažovateľom napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. Ntv II 53/03 zo 14. mája 2003 (ktorým bola sťažovateľovi predĺžená väzba do 17. decembra 2003) v súlade so zákonnými požiadavkami, ktoré sú stanovené na takýto spôsob predlžovania väzby v trestnom konaní v § 71 ods. 2 Trestného poriadku. Zistil, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu sa opiera o dôvody, ktoré ustanovuje zákon v citovanom ustanovení, potvrdzuje ich existenciu v prípade sťažovateľa

a pomenováva tiež závažné dôvody, pre ktoré vec nebolo možné doteraz ukončiť, ako aj tie, pre ktoré by mohlo byť zmarené alebo sťažené dosiahnutie účelu trestného stíhania v prípade prepustenia sťažovateľa z väzby. Týmito skutočnosťami najvyšší súd odôvodňuje predĺženie väzby sťažovateľa. Ústavný súd súčasne konštatuje, že sťažovateľ vo svojej sťažnosti neuviedol žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné usudzovať, že konanie a napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu je postihnuté takými nedostatkami, ktoré by odôvodňovali záver o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a v konečnom dôsledku aj o porušení jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, ako aj čl. 50 ods. 2 ústavy, pretože po charakteristike ústavnoprocených princípov, ktoré by mali rešpektovať súdy pri rozhodovaní o väzobných veciach, bez ďalšieho konštatuje, že „... požiadavka, aby vzhľadom na všetky okolnosti prípadu trvania väzby neprekročilo nevyhnutnú dobu, nebola v tomto prípade zo strany Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rešpektovaná“, resp. „V mojom prípade... mojím prepustením na slobodu nehrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania“.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú už po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. októbra 2003